

סיבוכים של ביצה כלואה בציפורים

נכתב בידי *Vetafarm Australia – Dr. Tony Gestier*

תורגם על ידי *תומר ג.* © באישור

תודות ל- *Bird Supply of New Hampshire, LLC*

הוצאת הביצה החוצה: הוצאת הביצה עשויה להיות קשה ואף מסכנת חיים לציפור. שימון הביב מועיל בדיוק כמו שימון האוזן השמאלית. הביצה שוכנת ברחם או בבלוטת הקליפה, שימון הביב גורם רק לך להרגיש טוב יותר ואינו עושה כלום לציפור מלבד לגרום לה לביב שומני!

שימוש באדים גם הוא תהליך בעייתי ומסוכן מאוד לציפור, מהסיבות שניכרו כמו גם מחמת כוויות (זיגי/תומר).

הגישה הכללית היא:

1. שים את הציפור בסביבה חמה – כ-28 עד 30 מעלות צלזיוס
2. העלה את הלחות ללמעלה מ-80% לחות יחסית
3. להאכיל את הציפור ישירות לזפק ב-Poly aid (תמיסת פחמימות וחלבונים בתוספת מולטי-ויטמין ואלקטרוליטים וחידקים פרוביוטיים) בתוספת Calcivet (תמיסת סידן נוזלי עם ויטמין D3)
4. לנטר את הציפור במהלך 24 שעות. אם אין שיפור יש לקחת את הציפור לווטרינר הציפורים שלך – לעיתים יש להכניס את הציפור לחדר הניתוחים במהירות על מנת להציל את חייה!

כאשר הביצה בחוץ יש לחשוב על מה עוד קורה לציפורים אלה. לעיתים קרובות יש להן זיהום חריף ברחם, הוכחת בעייה זו בציפור חייה היא בעייתית ולכן יש לטפל בכולן כאילו יש להן זיהום. יש לתת להן אנטיביוטיקה בהזרקה או במנה ישירות לזפק. טיפול בזיהום יגדיל את סיכויי הציפור לחזור להטיל באופן נורמלי בעתיד.

הבעייה הרפואית הנוספת שציפורים אלה סובלות ממנה היא דלקת קשה וחריפה של הרחם או בלוטת הקליפה. זו עלולה ליצור צלקת או הידבקות. אני תמיד נותן מנה גדולה של חומר אנטי דלקתי כאשר אני מטפל בציפורים אלה.

מניעה היא תמיד יותר כלכלית מטיפול, יש להיות מוכן לשנות דברים בבית הגידול שלך (או נקבות אינדיווידואליות) אם יש לך בעייה חוזרת.

הבאת הפינקים חדשים

האין זה מעניין כיצד ההבנות שלך משתנות עם הזמן! פעם לפני זמן רב, כאשר טיפול בציפורים עם ביצה כלואה השיקול הראשון שלי היה להוציא את הביצה מהציפור – הנימוק היה שהביצה היא מקור הבעייה וברגע שהוצאה הבעייה נעלמה.

במהלך שנים רבות של טיפול בציפורים עם ביצים כלואות הגעתי להבנה כי הביצה אינה השיקול היחיד בטיפול בציפורים אלה.

הדבר הראשון אותו יש להעריך כאשר נתקלים ב"ציפור תקועה" הוא האם באמת מדובר בביצה כלואה! לעיתים קרובות אנשים קופצים למסקנות כאשר הם מוצאים נקבה עם בטן נפוחה על ריצפת הכלוב – לא כל אלה הן בעלות ביצה כלואה. אתה צריך להיות מסוגל למשש את הביצה הקשה בחלק הנמוך של הבטן.

תפיסת ציפורים הנימצאות במהלך הטלה עלולה למעשה לגרום לעצירת הביצה ואז הן הופכות לביצים כלואות!! תהיה זהיר שלא להתערב יתר על המידה בתהליך ההטלה.

השיקול החשוב הבא הוא הרווחה של הנקבה. אם הציפור עם ביצה כלואה מזה זמן מאוד יתכן שהיא נמצאת במצב קריטי עקב שינויים בזרימת הדם לכליות. ציפורים אשר הינן עליונות ושמחות, אבל יש להן ביצה כלואה צריכות להיות מטופלות באופן שמרני (זה המינוח של וטרינרים ל"לא לעשות כלום"). רבות מהציפורים האלה יעבירו את הביצה בזמן המתאים. בדרך כלל ככל שהציפור גדולה יותר כך היא עמידה יותר לכליאת ביצים. לרבות מהיענים בהן טיפלנו בשנים האחרונות יש רחם מלא בביצים ישנות שלא עברו אבל נראו נורמליות לחלוטין, לעומת זאת פינק עם ביצה כלואה באמת נמצא במצב חירום.

לאחר שהביצה הוסרה, הציפור לא החלימה בהכרח. לרבות מציפורים האלו יש בעייה בסיסית הדורשת טיפול כדי שהציפור תוכל להתרבות שוב (זו בדרך כלל המטרה!).

1. נקבות בעלות עודף משקל חשופות יותר לבעיית הביצה הכלואה מנקבות בכושר
 2. נקבות אשר אינן מקבלות מספיק סידן או ויטמין D3 יסבלו מביצה כלואה מאלר והשרירים שלהן אינם חזקים מספיק להוציא את הביצה. ציפור הכולאת ביצה עם קליפה רכה סובלת בדרך כלל ממחסור בסידן/ויטמין D3. המגדלים צריכים לספק תוסף סידן/ויטמין D3 כמו Calcivet או D'Nutrical במהלך תקופת הטלת הביצים.
 3. מגוון בעיות דיאטטיות עלולים ליצור בעיות בהטלת הביצים. יש לבחון מחדש את הדיאטה עם משהו המכיר את הצרכים התזונתיים של ציפורים.
 4. זיהומים חוזרים (ביצים בעלות צורה מעוותת ניגרמות לעיתים קרובות בעיקבות זיהום) – אתה זקוק לעזרה של וטרינר. בדיוק כמו שלא כל השמנים אינם זהים, כך גם סוגי האנטיביוטיקה. ישנם סוגי אנטיביוטיקה החודרים לרחם יותר טוב מאחרים.
 5. אם לציפור יש ביצים כלואות בשתי עונות עוקבות, יש להוציא אותה מתוכנית הריבוי שלך. חזרה על הבעיה של ביצה כלואה מעידה על בעייה בסיסית כמו עיוות מבני תורשתי או כתוצאה ממחלה/פציעה (זיגי).
 6. טמפרטורה נמוכה בבית הגידול מעלה את שכחות הביצים הכלואות, בפרט במיני ציפורים הרגישות לקור. עבור מינים אלו מומלץ לחדול מריבוי בשיא העונה הקרה או לחמם את בית הגידול (זיגי).
- ביצה כלואה היא תופעה נפוצה מאוד בבתי גידול, ולכל המגדלים צריכה להיות שיטה קבועה בה הם משתמשים ברגע שהם חושדים שלציפור יש ביצה כלואה. בכל מיקרה של ספק יש לבדוק עם וטרינר הציפורים שלך ולדאוג שהדברים להם אתה זקוק יהיו בהשג ידך – ככל שתפעל מוקדם יותר כך הציפור תשוב לבית הגידול מהר יותר.